

23 199

Vervanging van de wet toezicht verzekeringsbedrijf door de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 9 februari 1994

Raad van Commissarissen bij onderlinge waarborg- maatschappijen

De leden van de CDA-fractie merkten op dat, hoewel artikel 57 Boek 2 BW de mogelijkheid noemt dat een onderlinge waarborgmaatschappij een Raad van commissarissen heeft, in het wetsvoorstel slechts voor de verzekeraar, die de rechtsvorm van naamloze vennootschap of Europese vennootschap bezit, als eis is gesteld dat er ten minste drie commissarissen zijn (artikel 28, derde lid, van bovengenoemd wetsvoorstel). Naar het de voornoemde leden voorkwam, zou er ten aanzien van een Raad van commissarissen in beginsel geen onderscheid behoeven te worden gemaakt tussen de verzekeraar die de rechtsvorm van naamloze vennootschap heeft en die welke de rechtsvorm van onderlinge waarborgmaatschappij bezit. Zij zouden gaarne de mening van de minister daarover vernemen.

De hoofdtaak van de raad van commissarissen, te weten het uitoefenen van toezicht op het beleid van het bestuur en het geven van advies, omvat mede de taak het mogelijke gevaar van bedrijfsblindheid en een onevenwichtig beleid van de onderneming zoveel mogelijk te ondervangen (Kamerstukken II 1984/85, 15 612, nr. 20). Bij de rechtsvorm van onderlinge waarborgmaatschappij zijn verzekeringnemers in beginsel tevens lid van de onderlinge, waardoor zij invloed kunnen uitoefenen op het bedrijfsbeleid en aldus het genoemde gevaar kunnen keren. De noodzaak van een raad van commissarissen is dan ook bij een onderlinge waarborgmaatschappij minder aanwezig dan bij een naamloze vennootschap of Europese vennootschap waar verzekeringnemers geen invloed op het bedrijfsbeleid hebben, tenzij zij tevens aandeelhouder zijn in de desbetreffende vennootschap.

Opzeggingsrecht van verzekeringnemers

In aanmerking nemende dat in niet onaanzienlijke mate levensverzekeringen tot stand komen door bemiddeling van assurantietussenpersonen, vernamen de aan het woord zijnde leden gaarne in hoeverre daarmee voor wat betreft het in artikel 53 van het wetsvoorstel bedoelde tijdstip, waarop de termijn van twee weken een aanvang neemt, rekening kan

worden gehouden. Het is immers gebruikelijk dat in de hiervoor genoemde situatie de verzekeraar mededelingen ter zake van de door de verzekeringnemer aangevraagde verzekering tot de betrokken tussenpersoon richt, zoals ook blijkt uit het bepaalde in artikel 181, tweede lid (laatste volzin) van het wetsvoorstel. De voornoemde leden zouden daarom gaarne van de minister vernemen of het niet zonder betekenis behoeft te zijn dat door de verzekeringnemer er voor is gekozen dat hij zijn verzekering door tussenkomst van een tussenpersoon heeft aangevraagd en dat derhalve een mededeling van de verzekeraar in het kader van de toepassing van artikel 53 aan de door de verzekeringnemer ingeschakelde tussenpersoon kan worden verzonden.

Bij de beantwoording van deze vraag is van belang aan wie bepaalde handelingen moeten worden toegerekend, de verzekeraar of de verzekeringnemer. De aard van de relatie tussen de assurantietussenpersoon en verzekeraar en de bevoegdheden die de tussenpersoon aan die relatie ontleent, kunnen daarbij een rol spelen. In de onderhavige situatie kan er in beginsel van worden uitgegaan dat bij het afsluiten van een overeenkomst van levensverzekering op verzoek van de verzekeringnemer een zelfstandige assurantietussenpersoon de verzekeringnemer vertegenwoordigt; de tussenpersoon handelt immers in opdracht van de verzekeringnemer. In een dergelijk geval kan de levensverzekeraar de in artikel 53 bedoelde in kennisstelling ook aan die tussenpersoon sturen en neemt de in artikel 53 bedoelde termijn van twee weken een aanvang op het tijdstip waarop de tussenpersoon door de levensverzekeraar in kennis is gesteld dat de overeenkomst van levensverzekering is gesloten.

Deze leden vroegen voorts of, gegeven de mogelijkheid dat het berichtenverkeer met de verzekeringnemer via de tussenpersoon verloopt, enige vertraging bij de tussenpersoon voor rekening van de verzekeringnemer of van de verzekeraar komt.

Uitgaand van de stelling dat de tussenpersoon de verzekeringnemer vertegenwoordigt komt vertraging bij de tussenpersoon voor rekening van de verzekeringnemer.

De molest-uitsluiting

Deze leden wensten gaarne door de minister te worden ingelicht over de ter beschikking staande mogelijkheden paal en perk te stellen aan de acquisitie door een schadeverzekeraar met zetel in een andere lid-staat dan Nederland die hier te lande zich met name zou profileren als verzekeraar die ook de risico's verzekert waarop het in artikel 64, tweede lid, van het wetsvoorstel voorkomende verbod betrekking heeft.

Het door deze leden bedoelde verbod heeft, zoals zij zelf terecht opmerken, geen betrekking op schadeverzekeraars met zetel in een andere lid-staat dan Nederland. Acquisitie voor verzekeringen tot dekking van schade door oorlogsmolest door dergelijke verzekeraars kan derhalve niet worden beperkt indien zij ingevolge het recht van de lid-staat waar zich hun zetel bevindt, bevoegd zijn oorlogsmolestrisico's te dekken. In dit verband wordt gewezen op het antwoord aan de leden van de PvdA-fractie op de vraag in hoeverre het verbod om oorlogsmolestrisico's te dekken ook door andere lid-staten wordt gesteld (Kamerstukken II 1993/94, 23 199, nr. 10, blz. 2, derde alinea). Uit het antwoord blijkt dat in de praktijk vrijwel alle lid-staten een verbod kennen op het dekken van oorlogsmolest. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het ingevolge artikel 13, eerste lid, onderdeel f, van het wetsvoorstel in Nederland aan gespecialiseerde onderlinge waarborgmaatschappijen is toegestaan om oorlogsmolestrisico's te dekken.

Overdracht van portefeuille

Deze leden zouden gaarne vernemen of en in hoeverre de Verzekeringskamer voorwaarden kan (laten) verbinden aan de overboeking respectievelijk de overdracht van rechten en verplichtingen uit of krachtens een of meer overeenkomsten van verzekering.

In artikel 76, tweede lid, van het wetsvoorstel is met betrekking tot overboeking bepaald dat de Verzekeringskamer beperkingen kan stellen of voorschriften kan verbinden aan een overboeking. Deze beperkingen of voorschriften worden gesteld in het belang van degenen die aan de bij de overboeking betrokken overeenkomsten rechten kunnen ontlenuen. Ook bij overdracht van een verzekeringsportefeuille aan een andere verzekeraar kan de toezichthoudende autoriteit van de lid-staat van het risico onderscheidenlijk de lid-staat waar de verzekeringnemer zijn gewone verblijfplaats c.q. vestiging heeft, haar instemming onthouden indien de overdracht niet in het belang is van degenen die aan de desbetreffende overeenkomsten rechten kunnen ontlenuen. Aangezien instemming kan worden onthouden, kan ook de minder ver gaande bevoegdheid worden uitgeoefend dat de instemming voor de overdracht afhankelijk wordt gesteld van het voldoen aan bepaalde voorwaarden. Ook deze voorwaarden dienen om eventuele nadelen voor degenen die aan de desbetreffende overeenkomsten rechten kunnen ontlenuen, te onder-
vangen.

Indien aan de overboeking respectievelijk de overdracht van rechten en verplichtingen voorwaarden kunnen worden gesteld, vernamen deze leden voorts gaarne of deze voorwaarden betrekking kunnen hebben op de wijze waarop de communicatie geschiedt tussen de verzekeraar en de betrokken verzekeringnemers en anderen die rechten aan de verzekeringsovereenkomst kunnen ontlenuen.

Uit hetgeen hiervoor is gesteld, mag worden opgemaakt dat de door de Verzekeringskamer te stellen voorwaarden inderdaad betrekking kunnen hebben op de wijze waarop de communicatie tussen de verzekeringnemer en verzekeraar geschiedt. De taal die wordt gehanteerd kan hierbij zeker een rol spelen.

Deelneming in verzekeraars

Deze leden vroegen of het juist is dat, gelet op artikel 175 van het wetsvoorstel – inhoudende dat iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon een «verklaring van geen bezwaar» moet aanvragen voor het houden, verwerven of vergroten van een gekwalificeerde deelneming in een verzekeraar met zetel in Nederland – een belegger die een belang wenst te verwerven of uit te breiden in een ter beurze genoteerde onderneming, waarvan deel uitmaken één of meer dochtermaatschappijen met zetel in Nederland die het verzekeringsbedrijf uitoefenen, zich vooraf zou dienen te oriënteren over de grootte van het door de onderneming in een verzekeraar geïnvesteerde kapitaal om op die wijze te kunnen beoordelen of een verklaring van geen bezwaar moet worden aangevraagd.

In het door deze leden aangehaalde voorbeeld heeft een belegger die een belang wenst te verwerven of uit te breiden in een ter beurze genoteerde onderneming, met deelnemingen in een verzekeraar met zetel in Nederland, een verklaring van geen bezwaar nodig indien de belegger hiermee een gekwalificeerde deelneming in de desbetreffende verzekeraar(s) zou verkrijgen. Een gekwalificeerde deelneming is in artikel 1, eerste lid, onderdeel W, van het wetsvoorstel gedefinieerd als een rechtstreeks of middellijk belang van ten minste 10 procent. Om te kunnen beoordelen of een verklaring van geen bezwaar moet worden aangevraagd, zal de bedoelde belegger derhalve moeten weten welk (middellijk)

belang in de verzekeraar met de voorgenomen deelneming in de houdstermaatschappij is gemoeid. Hij behoeft hiervoor niet de omvang van het aandelenkapitaal van de verzekeraar te kennen, maar wel de omvang (in procenten) van zijn deelneming in de houdstermaatschappij alsmede de omvang (in procenten) van de deelneming van deze laatste in de betrokken verzekeraar.

Meldingsplicht van verzekeraar bij overschrijding van bepaalde drempels

Deze leden vroegen welke de reden is dat de in artikel 177, tweede lid, van het wetsvoorstel geformuleerde, voor de verzekeraar geldende meldingsplicht niet overeenstemt met de verplichting ingevolge artikel 175 van het wetsvoorstel ter zake van de verklaring van geen bezwaar. Zij stelden vast dat op grond van artikel 175 voor elke vergroting van een deelneming in een verzekeraar een verklaring van geen bezwaar is vereist, terwijl de betrokken verzekeraar op grond van artikel 177, tweede lid, van het wetsvoorstel een zodanige vergroting alleen (tussentijds, d.w.z. buiten de verplichte jaarlijkse rapportage om) aan de Verzekeringskamer behoeft te melden indien daardoor één van de in artikel 177 genoemde drempels wordt overschreden.

Deze constatering is juist. In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 173 (thans genummerd 175) is aangegeven waarom, in navolging van de WTK 1992, is gekozen voor een systeem waarbij voor elke vergroting van de deelneming (boven 10%) een verklaring van geen bezwaar is vereist. De reden hiervoor is dat ook een vergroting zonder dat één van de drempels wordt overschreden een wezenlijke verandering in de zeggenschapsverhoudingen kan betekenen. In artikel 177 is de tekst van de richtlijn gevolgd. De daarin opgenomen meldingsplicht voor de verzekeraars van de houder(s) van gekwalificeerde deelnemingen zorgt ervoor dat de toezichthouder, in aanvulling op de gegevens uit hoofde van artikel 175, ten minste eenmaal per jaar actuele gegevens ontvangt aangaande de deelnemingsverhoudingen. Voor dit doe kan ermee worden volstaan dat tussentijds alleen die deelnemingen worden gemeld die één van de drempels overschrijden.

Europese Economische Ruimte

Deze leden zouden gaarne worden ingelicht over de consequenties voor verzekeraars met zetel in Nederland onder de regels van het onderhavige wetsvoorstel, in het bijzonder met betrekking tot de mogelijkheid tot vestiging van bijkantoren en het verrichten van diensten in, respectievelijk naar de in artikel 2 van het besluit genoemde landen.

Verzekeraars met zetel in Nederland zullen de mogelijkheid hebben tot vestiging van bijkantoren in en het verrichten van diensten naar EVA-staten op dezelfde wijze als dat kan in en naar andere lid-staten. Zij zullen derhalve gebruik kunnen maken van het «single licence»-beginsel, waarbij eveneens het «home countrycontrol» beginsel geldt. Hieraan wordt volledigheidshalve toegevoegd dat de aan de EER deelnemende EVA-staten op dit moment de eerste en de tweede generatie richtlijnen hebben overgenomen, maar nog niet de derde generatie richtlijnen. De verwachting bestaat evenwel dat de derde generatie richtlijnen voor bedoelde EVA-staten op 1 juli 1994 in werking zal treden.

De Minister van Financiën,
W. Kok